

РЕШЕНИЕ

№ 1176

гр. София, 24.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 1-ВИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на дванадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Елизабет Петрова

Членове: Катерина Рачева
Михаил Малчев

при участието на секретаря Росица Й. Вьонг
като разгледа докладваното от Елизабет Петрова Въззивно гражданско дело
№ 20231000501707 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 – чл.273 от ГПК.

С решение от 13.01.2023г , допълнено с решение от 09.05.2023г и двете решения постановени по гр.д. № 6745/2018г СГС, ГО, I-5 състав е осъдил ЗД„Бул инс”АД да заплати на С. М. З. сумата от 45 000лв- обезщетение за претърпени неимуществени вреди и сумата от 796.79лв обезщетение за имуществени вреди, всички вреди претърпени от ПТП, настъпило на 08.05.2015г , причинено от водач , застрахован по договор за ЗЗГО при ответника, ведно със законната лихва върху главниците, на осн. чл.226,ал.1 от КЗ/отм/. Съдът е отхвърлил предявения иск за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди до пълния предявен размер от 100 000лв, както и иска за заплащане на обезщетение за имуществени вреди за сумата до 1310.13лв. Съдът е приел, че не се установява съпричиняване на увреждането или деликта от страна на ищеца. С решението си съдът е възложил разноските по делото съобразно изхода от спора и доказаните разноски от страните.

Решението на СГС , като необжалвано, е влязло в сила в осъдителната си част, както и в отхвърлителната си част за сумата над 796.79лв до 1310.13лв, претендирано обезщетение за имуществени вреди.

Решението на СГС е обжалвано с въззивна жалба от ищеца С. З., представляван от адв. Б., в частта, с която е отхвърлен иска за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди за сумата до 100 000лв. Въззивникът- ищец поддържа, че неправилно СГС е определил справедливия размер на обезщетението за неимуществени вреди, че съдът не е съобразил всички установени неимуществени вреди, претърпени от ищеца, че неправилно е приложил разпоредбата на чл.52 от ЗЗД. Моли решението на СГС да бъде отменено в обжалваната част и вместо това да бъде постановено уважаване на исковата претенция за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в пълния ѝ размер.

Ответникът по жалбата- въззиваем пред настоящата инстанция ЗД Бул инс АД е депозирал отговор, с който оспорва въззивната жалба. Счита, че размера на обезщетението е справедлив.

В о.с.з. въззивникът С. З. се представлява от адв. И., която поддържа въззивната жалба и моли предявеният иск за заплащане на неимуществени вреди да бъде изцяло уважен. Поддържа, че ищецът- млад мъж е пострадал тежко, претърпял е няколко операции, болки и страдания със значителен интензитет. Претендира разноски, направени по делото, за които представя списък по чл.80 от ГПК. Прави възразение за прекомерност на адвокатското възнаграждение , претендирано от застрахователя.

Въззиваемата страна ЗД“Бул инс“АД се представлява в о.с.з. от адв. М., който оспорва въззивната жалба. Поддържа, че първоинстанционното решение е правилно и обосновано и моли същото да бъде потвърдено в обжалваната част. Поддържа, че присъденото обезщетение е законосъобразно, съобразено с периода на настъпване на увреждането – 2015г, както и с доказаните увреждания на ищеца. Претендира разноски, направени по делото, за които представя списък по чл.80 от ГПК.

Софийският апелативен съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт, намира за установено следното:

Съгласно разпоредбата на чл.269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата. Съгласно разпоредбата на чл.269, изр.2 от ГПК по отношение на правилността на първоинстанционното решение въззивният съд е обвързан от посоченото от страната във въззивната жалба, като служебно има правомощие да провери спазването на императивните материалноправни разпоредби , приложими към процесното правоотношение. В този смисъл са дадените указания по тълкуването и приложението на закона от ВКС с ТР № 1/2013г по т.д. №1/2013г на ОСГТК- т.1.

Настоящият съдебен състав приема, че обжалваното решение е валидно и допустимо. Решението е частично неправилно по съображения , развити във

въззивната жалба.

По делото се установява от фактическа и правна страна следното:

Предявен е иск за заплащане на обезщетение от ищец ,пострадало лице / по смисъла на чл.265, ал.1 от КЗ/отм// против застраховател, сключил договор за застраховка ГО с увреждащото лице. При така предявеният пряк иск от увреденото лице следва да се установи по делото наличието на застрахователно правоотношение между ответника- застраховател по застраховка ГО и увреждащото лице, породено от договор за застраховка ГО , както и наличието на основание за ангажиране на застрахователната отговорност на застрахователното дружество, което отговаря за вреди причинени от деликтното поведение на застрахования. Т.е. следва да се установи,че застрахованото по застраховка ГО лице е причинило виновно и противоправно вреди на ищеца, като следва да се установи както причинната връзка между поведението на застрахования и вредите на пострадалото лице, така и размера на обезщетението, което би компенсирало претърпяните вреди.

С влязлото в сила първоинстанционно решение по делото/ ищецът обжалва решението в отхвърлителната му част и решението на СГС е влязло в сила в осъдителната си част за обезщетението за неимуществени вреди за сумата от 45 000лв и за обезщетението за имуществени вреди / се установяват със сила на пресъдено нещо горепосочените предпоставки за ангажиране на отговорността на застрахователя по договор за ЗЗГО. Между страните по делото и за съда е установено по обвързващ начин, че ЗД“Бул инс“АД дължи на ищеца заплащане на обезщетение за неимуществени вреди, претърпени при ПТП, настъпило на 08.05.2015г от водач ползващ се от застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите” , сключена с ответника.

Пред настоящата инстанция спорен е въпроса за размера на дължимото се от ответника на ищеца обезщетение, определен по реда на чл.52 от ЗЗД. Пред настоящата инстанция застрахователят не поддържа възражението си за съпричиняване и не обжалва изводите на първоинстанционния съд за липса на такова.

Съгласно чл.52 ЗЗД обезщетението за причинени неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Определянето на справедливо обезщетение е свързано с преценката на конкретно съществуващи обстоятелства по всяко дело като например характер и тежест на уврежданията, обстоятелства, при които са настъпили, интензитет и продължителност на болките и страданията, физически и психически последици от уврежданията, възрастта на пострадалия, както и конкретните икономически условия в страната към момента на увреждането, а като ориентир за последните и нивата на застрахователно покритие към същия момент. Тези обстоятелства следва да се преценят в съвкупност за да се обоснове извод кой е справедливият размер на дължимото обезщетение за конкретни неимуществени вреди.

Обективно по делото е установено, че към момента на ПТП ищецът е бил на 25години.

По делото е приет препис от влязло в сила решение на СРС по НАХД № 6720/2016г , с което И. Б. е признат за виновен , за това, че на 08.05.2015г при управление на МПС е нарушил правилата за движение по пътищата , а именно чл. 6, т.1, чл.12, ал.1 от ЗДвП и чл.31,ал.7 от ППЗДвП и по непредпазливост е причинил средни телесни повреди на С. З., изразяващи се в счупване на шест ребра, излив на кръв в лява гръдна кухина, което му е причинило разстройство на здравето временно опасно за живота, счупване на лява ключица и лява лопатка - престъпление по чл. 343,ал.1,б”б” вр. чл.342,ал.1 от НК като му е наложено наказание по реда на чл. вр. чл.78а от НК .

Решението на съда постановено по реда на чл.78а от НК , съгласно чл. 413, ал.3 вр. ал.2 от НПК е приравнено по последици на влязла в сила присъда и съответно на осн. чл.300 от ГПК обвързва гражданския съд относно обстоятелствата има ли деяние, кой е неговия автор и дали то е противоправно.

По делото е безспорно, че осъденото лице И. Б. е виновният за ПТП водач, застраховал своята ГО при ответника.

Обвинението , което е било повдигнато на водача на МПС И. Б. е било за причиняване на телесна повреда при управление на МПС, поради нарушаване на ЗДвП . Тъй като претърпените увреждания от пострадалия са част от състава на чл.343 и чл.342 от НК, по които членове водачът на МПС Б. е признат за виновен следва, че на основание чл. 300 ГПК и чл. 413,ал.3 вр. ал. 2 от НПК установените в решението увреждания на С. З. следва да се приемат за установени и в гражданския процес, обезщетяващ вредите от същия деликт.

От изслушаната КСМАТЕ , изготвена от вещите лица д-р С. и инж. Е. се установява,че вследствие на ПТП ищецът е претърпял травми в областта на главата, гръден кош, корема и дясна колянна става, получил е контузия на на глава, контузия на гръден кош, контузия на корем, които са причинили болка на пострадалия, двустранна белодробна контузия, довела до разстройство на здравето, временно опасно за живота, счупване на 1-во до 6-то ребра вляво, счупване на лява ключица, счупване на лява лопатка, причинили на пострадалия затруднения на движенията , травматичен хемоторакс в лява гръдна половина, довела до разстройство на здравето, временно опасно за живота, разкъсно-контузна рана с дефект на кожата в областта на лява мишница, разкъсно-контузна рана в областта на лява вежда, счупване на коронките на 21, 23, 32, 36 и 41 зъби. Ищецът е претърпял торакоцентеза, консервативно лечение на счупванията на лява ключица и лопатка, няколко операции за възстановяване движението на лява раменна става и лечение на мускулна херния на широк гръден мускул. Според вещото лице вследствие на получените увреждания ищецът е търпял

болки с висок интензитет през първите две седмици след получаване на травмите, след което същите постепенно са отзвучали. След проведените оперативни лечения болките също са били с по-голям интензитет за срок около 2 седмици. Периодът на възстановяване от получените травми е продължил около 6 месеца. Според вещото лице ищецът не е страдал от придружаващи заболявания, които биха могли да повлияят на начина на протичане и периода на възстановяване от получените увреждания.

В съдебно заседание вещото лице – лекар от КСМАТЕ допълва, че вследствие на ПТП ищецът е получил и контузия на коляното.

В о.с.з. на 04.12.2019г е изслушана свидетелката Б. З., майка на ищеца, която установява, че е видяла сина си непосредствено сред катастрофата във ВМА, където го настанили в травматологията с травма на ключицата и рамото. Свидетелката установява, че ищецът изпитвал силни болки, най-вече в рамото. На следващата нощ започнал да храни кръв и по спешност го оперирали. Установява, че при всяко вдишване и издишване ищецът изпитвал болки, които продължили месеци. Установява още, че ищецът не можел да се обслужва сам, не можел да стои прав, имал нужда от помощ. Установява, че ищецът претърпял две операции, че лекарите извадили стъкла от ръката му, но периодично ръката му се подувала и започвала да бере. Установява, че ищецът изпитвал силна болка при хранене и поемане на вода, защото имал оголени нерви по счупените коронки на зъбите. Провел лечение на зъбите, но единият от тях непрекъснато се чупел и ищецът не можел и понастоящем да отхапва стабилно с него. Според свидетелката са останали много белези по тялото на ищеца. Веждата му от време на време се възпалявала, подуло се коляното му, продължавал да изпитва болки в рамото и коляното при смяна на времето. Свидетелката установява, че ищецът ходел на рехабилитация с придружители, имал голямо желание да се възстанови. Установява, че ищецът от 6 годишна възраст плувал, ходел по състезания. След катастрофата продължил да се занимава с плуване, но само като рехабилитация.

Съдът счита, че може да кредитира свидетелските показания, доколкото същите се подкрепят от останалия събран по делото доказателствен материал и в частта, в която се описват лично възприети от свидетеля факти.

С оглед изложеното и като съобрази претърпените травми от ищеца- множество контузии и счупвания, две от които травми представляващи временна опасност за живота на ищеца, претърпените операции, сравнително продължителния период на интензивни болки – първоначално и след всяка операция, продължителността на възстановителния период, необходимостта от чужда помощ в ежедневието, като липсата на самостоятелност в ежедневието за един млад мъж е особено травмираща и

обезкуражаваща, трудностите при хранене, поемане на течности, болките при дишане, сън и всякакви нормални движения от множеството счупени ребра , продължаващите и през 2019г проявления на различни страдания от травмите на ищеца, установени от свид. 3. съдът приема , че по справедливост паричното обезщетение на ищеца за претърпени неимуществени вреди възлиза на сума от 60 000лв. При определяне на обезщетението за неимуществени вреди съдът съобразява още момента на настъпване на увредата-2015г , както и доказаните конкретни, индивидуални и субективни изживявания на ищеца и спрямо тях определя дължимото се обезщетение. При определяне на дължимите се по справедливост вреди съдът съобразява и стандарта на живот в страната към момента на деликта , за да се съобрази обезщетението за неимуществени вреди с обществения стандарт за справедливост и същото да не служи за неоснователно обогатяване.

С оглед изложеното съдът приема, че предявеният осъдителен иск следва да бъде уважен за сумата от 60 000лв, а над тази сума- отхвърлен като неоснователен.

Върху присъдената сума застрахователят дължи обезщетение за забава считано от 08.05.2015г до окончателното изплащане на главницата.

Изводите на двете съдебни инстанции частично не съвпадат. Първоинстанционното решение следва да бъде отменено в частта, с която исковата претенция е отхвърлена за сумата от 45 000лв до 60 000лв и в тази част предявеният иск следва да бъде уважен. В останалата обжалвана част първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено, като правилно и законосъобразно.

По отношение на разноските:

При този изход от спора решението на СГС следва да бъде изменено в частта за разноските.

Против възприетия от СГС размер на разноските няма развито производство по чл.248 от ГПК, поради което тези размери обвързват и настоящия въззивен състав.

С оглед изхода от спора на ищеца се дължат разноски от още 828лв, за защита пред първата инстанция, съобразно изменения изход от спора и възприетите размера на дължимото се възнаграждение от СГС.

Застрахователят дължи по сметка на СГС държавна такса от още 600лв.

Решението на СГС следва да бъде отменено в частта, с която ищецът е осъден да заплати на ответника разноски за сумата над 878лв.

Застрахователят, с оглед изхода от спора, дължи държавна такса по сметка на САС в размер на 300лв.

На пълномощника на ищеца се дължи възнаграждение за защита пред въззивната инстанция в размер на 1377лв с ДДС- 275.40лв или общо 1652.40лв, получено като се

съобрази обжалваемия интерес от 55 000лв , уважената част от жалбата- 15 000лв и минималният размер на адв. възнаграждение по реда на чл.7,ал.2 от НМРАВ- 5050лв.

Застрахователят пред настоящата инстанция доказва разноси за адвокатска защита от 5100лв. Направеното възражение за прекомерност не е основателно, доколкото заплатеният от застрахователя размер на адвокатско възнаграждение е в размер, близък до минималният размер съобразно чл.7, ал.2 от НМРАВ в редакцията към подписване на договора за правна защита и съдействие. С оглед изхода от спора на застрахователя се дължат разноси от 3709лв.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 260101 от 13.01.2023г , допълнено с решение № 260698 и двете постановени по гр.д. № 6745/2018г на Софийски градски съд , ГО, I-5 състав в частта, с която е отхвърлен предявения иск от С. М. З. против ЗД"Бул инс"АД за сумата от 45 000лв до 60 000лв- претендирано обезщетение за неимуществени вреди, както и в частта, с която С. М. З. е осъден да заплати разноси по делото за сумата над 878лв и **ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА ЗД"Бул инс"АД с ЕИК 831830482 да заплати на С. М. З. с ЕГН ***** сумата от още 15 000лв, представляващи разликата между присъдените 45 000лв и дължимите се 60 000лв- обезщетение за претърпени неимуществени вреди от ПТП, настъпило на 08.05.2015г, на осн. чл. 226,ал.1 от КЗ/отм/, ведно със законната лихва върху сумата , считано от 08.05.2015г до окончателното ѝ изплащане.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260101 от 13.01.2023г , допълнено с решение № 260698 и двете постановени по гр.д. № 6745/2018г на Софийски градски съд , ГО, I-5 състав в останалата обжалвана част.

ОСЪЖДА ЗД"Бул инс"АД с ЕИК 831830482 да заплати на С. М. З. с ЕГН ***** сумата от още 828лв- разноси, направени пред първата съдебна инстанция, на осн. чл.81, вр. чл.78, ал.1 от ГПК.

ОСЪЖДА ЗД"Бул инс"АД с ЕИК 831830482 да заплати на адв. А. Б. от САК сумата от 1652.40лв с ДДС- възнаграждение за защита пред САС, на осн. чл.38 от ЗА.

ОСЪЖДА ЗД"Бул инс"АД с ЕИК 831830482 да заплати по сметка на Софийски градски съд сумата от още 600лв- държавна такса, а по сметка на Софийски апелативен съд- сумата от 300лв- държавна такса за въззивното производство, на осн. чл.78,ал.6 от ГПК.

ОСЪЖДА С. М. З. с ЕГН ***** да заплати на ЗД"Бул инс"АД с ЕИК

831830482 сумата от 3709лв- разноси , дължими се за производството пред Софийски апелативен съд, на осн. чл.81 вр. чл.78,ал.3 от ГПК.

Решението подлежи на касационно обжалване с касационна жалба пред ВКС в 1-месечен срок от връчването му на страните , при условията на чл.280,ал.1 и ал.2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____